

اموال مردانی که دارای چند همسر هستند چگونه میان وراثت تقسیم می شود؟

تقسیم اموال افراد فوت شده از آن دست دعوای حقوقی است که به تعداد زیاد و هر روزه در اطراف خود شاهد هستیم به گونه ای که تبعات این اختلافات به صورت مستقیم و غیر مستقیم دامنگیر بسیاری از افراد خانواده ها شده است.

تقسیم اموال افراد فوت شده از آن دست دعوای حقوقی است که به تعداد زیاد و هر روزه در اطراف خود شاهد هستیم به گونه ای که تبعات این اختلافات به صورت مستقیم و غیر مستقیم دامنگیر بسیاری از افراد خانواده ها شده است. در این مطلب سعی داریم تا با نحوه تقسیم اموال؛ ترکه متوفی؛ و به خصوص وقتی که متوفی مرد بوده و دارای چند همسر هست آشنا شویم.

بر اساس ماده ۹۴۲ قانون مدنی محاسبه ارث در صورت فوت مردی که دارای تعدد زوجات است اگر فرزند نداشته باشند یک چهارم و در صورت داشتن فرزند یک هشتم ترکه که تعلق به زوجه دارد بین همه آنان به طور مساوی تقسیم می شود.

در صورتی که زن، در عقد دایمی شوهرش باشد و شوهر فوت کند، زن از دارایی های او ارث می برد.

مجلس شورای اسلامی، در سال ۱۳۸۷ مواد ۹۴۶ و ۹۴۸ قانون مدنی ایران را اصلاح کرد.

با این اصلاح و سهم کردن زوجه در قیمت زمین، تحولی چشمگیر در حقوق ارث زوجه از اموال شوهر به وجود آمد.

در قانون مدنی مصوب سال ۱۳۰۷ به پیروی از نظر مشهور فقهای امامیه، زن از عین و قیمت زمین محروم و تنها مستحق دریافت قیمت ابنیه و اشجار بود که با اصلاح مواد فوق، زمین نیز مشمول سهم زن از اموال شوهر شد.

بر اساس ماده ۸۶۱ قانون مدنی، زن پس از مرگ همسرش ارث می برد؛ به شرط این که در عقد دایم او بوده و قبل از مرگ شوهرش زنده باشد، اما ماده ۸۸۰ قانون مدنی می گوید که اگر زن که وارث شوهر است، او را به قتل عمد رسانده باشد، ارث نخواهد برد.

اگر شوهر در زمان فوت هیچ فرزند یا نوه ای از همسرش یا از همسران قبلی نداشته باشد، زن یک چهارم از اموال مرد را به ارث می برد. در غیر این صورت، یک هشتم از اموال مرد را به ارث خواهد برد.

پیشتر، زن به استناد ماده ۹۴۶ قانون مدنی، فقط از اموال منقول (هر چیزی که از شوهر باقی مانده بود) ارث می برد و در اموال غیرمنقول (ساختمان و زمین) سهمی به او نمی رسید.

این در حالی است که پس از ۷۰ سال مجلس هشتم ماده قانونی را تصویب کرد که بر اساس آن، زن در صورت داشتن فرزند از همسر مرحومش، یک هشتم از اموال منقول و یک هشتم دیگر نیز از قیمت اموال غیرمنقول از جمله عرصه و اعیان - ساختمان و زمین - ارث خواهد برد.

در صورتی که مرد هیچ فرزندی نداشته باشد، سهم زن یک چهارم از همه اموال منقول خواهد بود همچنین از فروش اموال غیرمنقول یعنی عرصه و اعیان - ساختمان و زمین - به میزان یک چهارم سهم خواهد برد.

ماده ۹۴۲ قانون مدنی می گوید: اگر مردی دارای دو یا چهار زن دایمی است، پس از مرگش در صورت داشتن فرزند، یک هشتم از اموالش بین زنان به طور مساوی تقسیم خواهد شد.

البته به این نکته مهم نیز باید توجه کرد که در مورد دو زن که یکی از آنها فرزندی ندارد، اما زن دوم و دختر و یک پسر دارد، پس از مرگ همسر، زن اول با آن که فرزندی از شوهر متوفی نداشته است، اما به علت وجود فرزندان همسر دوم، نصف یک هشتم از اموال شوهرش را ارث خواهد برد.

ماده ۸۴۳ قانون مدنی نیز به وصیت کننده اجازه داده است که فقط تا ثلث اموالش را وصیت کند.

اگر وصیت فرد متوفی، بیش از این مقدار باشد، باید ورثه در خصوص بقیه اموال اجازه دهند یعنی اگر خانه؛ ای که از سوی شوهر متوفی برای همسرش وصیت شده است، از نظر قیمتی بیش از یک سوم اموال او نباشد، وصیت؛ نامه صحیح است در غیر این صورت باید ورثه درباره بقیه ثلث اموال اجازه دهند.

بر اساس ماده ۹۴۰ قانون مدنی، زنی که در عقد دائم مرد متوفی بوده است، ارث می‌برد و زنی که در عقد موقت مرد بوده، ارث نخواهد برد.

در ماده ۹۴۳ قانون مدنی نیز آمده است: اگر مرد، زن خود را به صورت رجعی (طلاق که به طور معمول انجام می‌یابد) طلاق داده باشد و در زمان عده فوت کرده باشد، زن از اموال شوهر ارث می‌برد.